

URI DIVATCIKKEK

Pollák Testvéreknel, Szeged, Csekonics u. és Széchenyi tér.

ingek, gallérok, nyakkendők
sportharisnyák, zoknik csakis
elsőrendű minőségekben rendkívül
olcsó szabott árakon

A szegediek modern magyar költőkön kívül földrajzi munkákat olvasnak, érdeklődnek a bolsevizmus és a faszizmus irodalom iránt, de nem olvassák a mesemondó Jókait.

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi kulturpalotába is beköszöntött a kánikula, amely lefokozza minden téren a forróságtól eltikkadt emberek érdeklődését. A muzeum széles folyosói, tágas termei elnéptelenedtek, kihalt a könyvtár hűs olvasóterme is, a hosszú asztalok mellett, a plafonig érő könyvespolcok tövében csak nagyon kevésen élvezgetik a betű, a szó narkotikumát.

Ez a hatalmas könyvtár azonban mégis nagy változáson ment át az utóbbi időben. Közönségének nagy része valamikor, nem is olyan régen még a dolgozatot puskázó diákok és a Zoltán habzsoló diáklányok közül került ki, akik között elvétve akadt néhány nemességét kutató öreg ur is. Ma azonban már fontos és nélkülözhetetlen közszükséglet Somogyi kanonok egyre gyarapodó, folyton gazdagodó hagyatéka: fokmérője a szegediek kultúrzsükségletének. Valamikor csak kifelé volt büszkeség ez a könyvrengeteg, de a körtöltésen belüli népek kilencvenöt százaléka nem is tudott létezéséről, vagy ha tudott is róla, csak hallomásból tudott. Most, különösen a téli hónapokban, ezek fordulnak meg az olvasóteremben, amely már jóideje szűknek bizonyul és bizony sokszor megtörténik, hogy sokan kiszorulnak belőle.

Egyre jobban megbizonyosodik, hogy a roskadozó polcok

százharmincöt ezer kötelet külön helyet kíván, tágasabbat, hozzáférhetőbbet. De hát az egyetemet építő város kasszájában erre a speciális szegedi kultúrcélra nincsenek már obulusok.

Móra Ferenc a fővezére ennek a hatalmas könyvmádnak. Úgyes taktikával, fáradhatatlan buzgalommal gondoskodik állandóan az utánpótlásról, a kiegészítésről, évről-évre nagyobb, teljesebbé fejleszti Somogyi kanonok örökét. Szőke Mihály muzeumi könyvtárista a vézerkari főnöke. Vele beszélgettünk a könyvtár életéről, mert hát eleven életet él ez a könyvtár, vágyai vannak, tapasztalatai, világnézete és érzékenyen reagál a külső élet minden változására.

Szőke Mihálytól tudtuk meg erről a különös könyvtárelétről a következőket:

A könyvtár közönsége állandóan változik. Új irányokról, új izlésekről, új divatról lehet itt is beszélni. És ezek az irányok, ezek a divatok hűségesen tükrözik vissza azokat az eltolódásokat, amelyek odakinn mutatkoznak, az eleven élet, a hangos szó, a tényleges mozgás világában. Érzékeny szeizmográf a könyvtár, pontosan elkészíti a váltakozó körszellem grafikonját.

— A közönség mostanában a moderneket szereti — mondja Szőke Mihály —, különösen Adyt, Babitsot, Kosztolányit, Juhászt, Gyónit, Mórád. A régebbiek közül leginkább Herczeg Ferencet, Gárdonyi Gézát, Mikszáth Kálmánt. Érdekes, hogy az utóbbi időben

Jókai egészen háttérbe szorult.

Alig keresik.

Ez tényleg érdekes és meglepő is, úgy — első hallásra. Jókai, a nagy Mesemondó nem érdekli már az embereket. Nem érdekli őket a mese sem. Kiábrándultak belőle. Új világ született lassan a régi helyén, az álmokat a realitások váltották fel. Tatrangi Dávid üvegmadarát, fúlszárnyaita Lindberg ezredes monoplánja és az új Baradlay

Richárd gölt lő, diszkoszt vet, — profi alapoz. Berend Iván ma állás nélküli mérnök és örül, ha villamoskalauznak veszik fel. Ma nincsenek álmai az embernek, vagy ha vannak, nagyon nyugtalanító lidércálmok azok: közömbössé vált a holnapután és a holnapnál is nagyobb jelentősége van a — manának. Az öreg Mesemondóra nem igen hallgatnak a kényszerű percmemberek.

— A moderneket leginkább a maágnisztivselők olvassák — mondja tovább Szőke Mihály —, meg a leánygimnáziumot végzett, de az egyetemre be nem iratkozott fiatal lányok. A ráérősebb fiatal asszonyok Kaffka Margit és Erdős René könyveit keresik. De nagy és általános az érdeklődés a földrajzi munkák, az utinaplók, az utirások iránt is, különösen atavasz hónapokban.

Tehát mégis vannak álmaia mai embernek is. Az utazás, a helyváltoztatás és

a vándorlás ősi ösztöne

diktálja ezeket az álmokat a mai kor helyhez kötött jobbágyainak. Ez magyarázza meg azt a nagy érdeklődést is, amely az óceánrepülőkre bravuros teljesítményei iránt megnyilvánult. A szegetszárnyu, árva golya sóvárgása ez, mert soha annyira nem rabolták el a szabadköltözködés emberi jogát, mint mostanában, a szó valódi és átvitt értelmében egyaránt.

Idegen földekről, idegen országosról, idegen emberekről olvasnak az itthonvaló népek, akik a hazai homokon nem hisznek már a célhozérés lehetőségében.

Azt mondják, hogy a mai ember elfásult, közömbössé vált, nem érdekli semmi, legkevésbé maga az ember. Ebben van is valami igazság, de csak annyi, hogy az embereket a mindennapi ember mindennapi problémái nem érdeklik, hiszen olyan unalmasan közelek, egyformák ezek a szürke, de véres problémák. De soha úgy nem érdekelt az embereket a felsőbbrendű ember, az übermensch, a supermann problémája, mint mostanában. A magasabb rendkívüliséget, a biztató felülemelkedést keresi az a közepeszerűvé zsugorított ember, a reményt, a vigasztalást arra, hogy át lehet törni a varázsgyűrűt.

— Az olvasók nagy része nem elégszik meg már azzal, hogy magát, az irodalmi terméket elolvassa — mondja Szőke —, hanem érdekli az író is. Az író, a költő, a zseni élete, filozófiája, gondolatjai, érdekli az irodalomtörténet, az esztétika. Ezen a téren sokat fejlődött a szegedi közönség. A tanulmányok, a biográfiák legalább olyan kapósak, mint a szépirodalmi munkák. Az Ady-könyvek éppen úgy kézben vannak állandóan, mint az Adyról szóló könyvek a konzervatív Horváth János könyvtől Ady Lajoson keresztül egészen Révész Béla könyvéig mindegyik.

— De, talán még fokozottabb mértékben, érdeklődik a közönség a társadalomtudományi munkák iránt is.

A bolsevizmusról írt könyveket éppen olyan sokan keresik, mint a faszizmusról szóló könyveket.

Bolsevizmus... faszizmus...

Lenin... Mussolini...

Itt, a Duna és a Tisza völgyében vadidegen mindkettő, az eszme is, a személy is. A bolsevista Lenin orosz, speciálisan és kizárólagosan orosz, a fasiszta Mussolini pedig ugyanígy olasz. Egyik-

ben sincs semmi, ami rokon lenne azzal, ami kizárólagosan magyar. Még sincs semmi, ami jobban érdekelné az embereket, mint ez a két idegen szélsőség. A nagy, a kényszerű tunyaságban cselekvésnek látják, vakmerően szédítő lépésnek, amelyet a szükségszerűség önkénye parancsolt erre a két idegen népre. Megrázkódásnak érzik, amelyben bevallottan és pergőtűszerűen villognak az ellentétek. Olyan következtelen mindkettő, mint maga az élet, mint maga a világhistória. Ezért érdekesek, ezért jelentenek problémát a szürkületben tájékozatlanul tapogatózó, botorkáló — duna-tízamentiek számára, akik csudára várnak, de nem tudnak hinni a csudában.

— Felfülből szorgalmas nyelvtanulást folyik Szegeden

— mondja tovább Szőke Mihály — és jellemző, hogy a francia, de különösen a német egészen háttérbe szorult. A legtöbben angolul tanulnak, azután olaszul. Még pedig komolyan, szorgalmasan. A könyvtárban mindent megtalálnak hozzá.

Ez is változást, eltolódást jelent. Valamikor, a háború előtt németül tudni hasznos, francián tudni előkelő volt. Ma legalább is titokban fűtyülnek az emberek az előkelőségre és ma — ugylátszik — hasznosabb tudás az angol és az olasz nyelv ismerete, mint a németé. A Somogyi könyvtár szeizmográfja világpolitikai eltolódásokról is beszámol.

— De azért vannak még most is sokan — fejezi be az érdekes tájékoztatást a könyvtárista — akik geneológiai kutatásokat végeznek, akik címerüket, nemességüket, nevüket keresik az öreg pergameneken.

Ezek nem néznek a szeizmográfra...

Magyar László.

Szeged sz. kir. város tanácsától.

19.725—1927. tan. szám.

Hirdetmény.

A fogyasztóközönség részéről általános a panasza, hogy a termelők és piaci viszontelárúsitók az élelmiszerek piaci árait különösen az utóbbi három hónap leforgása alatt teljesen indokolatlanul oly mértékben felhajtották, hogy némelyik cikknél a múlt évi ár száz százalékát is meghaladja.

Ezen indokolatlan árfelhajtások megakadályozása céljából a m. kir. belügyminiszter urnak az élelmiszerárak drágításának megakadályozása tárgyában kibocsájtott 157.300/1927. VIII. B. M. sz. körrendeletéből kifolyólag közhírré teszem, hogy mindazok a kereskedők és piaci árusok, akikről megállapítható, hogy a közérlelmezés érdekeibe ütköző, illetve azt veszélyeztető üzelmeket folytatnak a vásáron, illetve piacon való működéstől két évig terjedhető időtartamra eltiltatnak, azonkívül, ha a szóbanforgó cselekmény az 1920. évi XV. tc. rendelkezéseibe ütközik, az illető ellen egyidejűleg a bűnvádi eljárás is megindíttatik.

Az, akit a vásárrendészeti hatóság a piacon való működéstől eltiltott, ha a tilalom ellenére a vásáron, illetve piacon továbbra is üzleti tevékenységet fejt ki, 15 napig terjedhető elzárással és 80 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni.

Az élelmiszerpiacok a m. kir. állami rendőrség, valamint a városi piacrendészeti közegek állandó ellenőrzése alatt állanak és a hivatkozott rendelet ellen vétőkkel szemben a feljelentés azonnal megtétetik.

Felhívom a fogyasztóközönség figyelmét, hogy ez irányú panaszait a város előjárósági hivatal, mint I. fokú piacrendészeti hatóságnál városi bérház II. emelet 14. sz. a. jelentésük be.

Szeged sz. kir. város tanácsának 1927. július 16-án tartott üléséből.

Dr. Somogyi Szilveszter, polgármester.

124

KERÉKPÁROK, GYERMEKKOCSIK, VARRÓGÉPEK

a létező legjobb márkák, u. m.: **Dürkopp, Lucifer, Viktória, Styria** stb. legolcsóbban részletre kaphatók **KARDOS I. műszerész** Szeged, Csekonics ucca 5.

Javítások iofállás mellett